

12. 11. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Opustit firmu s dluhy není dobrý nápad aneb ručení jednatelů za dluhy SRO při neodvracení hrozícího úpadku

Vrchní soud v Olomouci se v rozsudku sp. zn. 8 Cmo 55/2025 ze dne 20. 8. 2025 zabýval případem založení ručení tehdejších jednatelů dle § 68 z. o. k. za závazky společnosti provozující hostinskou činnost vůči žalobci (bývalému pronajímateli), které mají základ ve smlouvě o nájmu nebytových prostor, jež byla uzavřena a jejíž účinnost skončila v průběhu jejich funkčního období, kteří pro odvrácení hrozícího úpadku společnosti nic neučinili, neboť společnost v důsledku výpovědi prostor přišla o jedinou výdělečnou činnost, o čemž žalovaní věděli a namísto řešení této nepříznivé situace učinili toliko kroky vedoucí k jejich odvolání z funkce jednatelů a převodu obchodních podílů na třetí osobu (tzv. bílého koně). Žalovaní se dle závěrů obou soudů měli např. snažit o obnovení provozu v jiných prostorách, zajistit krizového manažera či alespoň řešit s věřiteli jejich pohledávky. Oproti tomu žalovaní ze společnosti pouze „utekli“, čímž porušili péči řádného hospodáře. Žalobě žalobce proto bylo soudy vyhověno.

Řízení před soudem prvního stupně

Soud prvního stupně rozhodl, že žalovaní 1. a 2. společně a nerozdílně ručí za splnění povinností společnosti XY s.r.o. „v likvidaci“ vyplývající z rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10, a proto jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci částku 161.724,98 Kč s příslušenstvím a náklady řízení ve výši 36.691,40 Kč (výrok I) a dále uložil žalovaným 1. a 2. povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 133.409 Kč (výrok II).

Po skutkové stránce vyšel mimo jiné z toho, že:

- Žalovaní byli v období od 18. 4. 2016 do 26. 1. 2018 jednateli společnosti XY „v likvidaci“.
- Žalovaný 2. se podnikání Společnosti, tj. provozu restaurace a penzionu, prakticky neúčastnil. Žalovaná 1. pomáhala s provozem restaurace a penzionu matka žalovaných. V době, kdy žalovaní převáděli své obchodní podíly ve Společnosti na nového společníka, žalovaná 1. věděla, že Společnost nezaplatila nájemné za leden 2018 (za prostory používané k podnikání) ve výši 70.000 Kč, které bylo splatné dne 10. 1. 2018, a také měla vědomost o dlužích Společnosti za telefonní poplatky, internet a kabelovou televizi.
- Žalobce dne 22. 1. 2018 Společnosti vypověděl nájemní smlouvu nebytových prostor, ve kterých Společnost provozovala podnikatelskou činnost.
- Valná hromada Společnosti konaná dne 26. 1. 2018 rozhodla o odvolání obou žalovaných z funkce jednatelů a dále rozhodla o souhlasu s převodem obchodních podílů obou žalovaných na společnost AB a.s. a volbě LM jednatelem Společnosti. LM byl tehdy jednatelem dalších nejméně 80 společností.
- Platebním rozkazem Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 262/2018-10 bylo Společnosti uloženo zaplatit žalobci částku 161.724,98 Kč s příslušenstvím.

- Návrhem žalobce ze dne 13. 9. 2019 bylo se Společností zahájeno insolvenční řízení.
- Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 11. 2019 č. j. KSOS 31 INS 19775/2019-A15 byl zjištěn úpadek Společnosti a na její majetek byl prohlášen konkurs.
- Do insolvenčního řízení se přihlásilo celkem 13 nezajištěných věřitelů s pohledávkami vůči Společnosti v celkové výši 13.847.288,18 Kč. Majetková podstata Společnosti měla nulovou hodnotu.
- Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2022 č. j. KSOS 31 INS 19775/2019-B32 byl konkurz zrušen pro nedostatek majetku Společnosti na uspokojení věřitelů.

Po právní stránce dovedl, že žalobce jako věřitel Společnosti je oprávněn podat žalobu dle ust. § 68 odst. 1 zák. č. [90/2012](#) Sb., o obchodních korporacích, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „z. o. k.“) na založení ručení členů statutárního orgánu Společnosti za její závazky. Shledal naplnění všech nutných předpokladů pro vznik takového ručení, když insolvenční soud dne 20. 11. 2019 rozhodl o úpadku Společnosti.

Další předpoklad - vědomost žalovaných o hrozícím úpadku - měl za prokázaný průběhem insolvenčního řízení, do něhož se přihlásilo 13 věřitelů Společnosti, a časově blízkou splatností pohledávek žalobce, Okresní správy sociálního zabezpečení, Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj, T-Mobile Czech Republic a. s., Ochranného svazu autorského, Plzeňského prazdroje, a.s. a Československé obchodní banky, a.s., které bezprostředně spadaly do období po převedení obchodních podílů žalovaných na společnost AB.

Poukázal také na obsah účetní závěrky za rok 2017, dle něhož výše budoucích závazků 1,5 násobně přesahovala hodnotu běžných aktiv; obdobně o úpadku svědčil záporný výsledek hospodaření Společnosti či absence jakýchkoliv pohledávek Společnosti (jak bylo zjištěno v insolvenčním řízení).

Po ukončení provozu restaurace žalovaní odvezli všechny movité věci Společnosti, aniž by si nový společník věci potřebné k provozu restaurace převzal. Dle účetní závěrky měla Společnost ke dni 31. 12. 2017 nulové zásoby. Shrnul, že ke dni 26. 1. 2018 Společnost nevlastnila žádný hodnotný majetek, jehož případný prodej by mohl vést k uspokojení závazků Společnosti.

Žalovaní výkon funkce jednatelů vykonávali pouze formálně, neboť žalovaný 2., který dlouhodobě žije v zahraničí, se na činnosti Společnosti nikterak nepodílel, a rovněž žalovaná 1. od května 2017 nejevila o provoz Společnosti aktivní zájem; o podnikání Společnosti se tak starala matka žalovaných, přičemž žalovaní netvrdili a neprokázali, že by jejich matka byla osobou kvalifikovanou pro vedení Společnosti.

Žalovaní dále při převodu obchodních podílů na společnost AB, jejímž jediným společníkem a jednatelem byl LM, nic neučinili pro zjištění, zda tato osoba má předpoklady pro výkon funkce jednatele. Přitom mohli snadno zjistit, že LM byl zapsán jako jednatel nejméně 80 společností, z nichž řada skončila v likvidaci či úpadku; žalovaní tak při převodu svých obchodních podílů nejednali s péčí řádného hospodáře.

Zdůraznil, že do hrozícího úpadku se Společnost dostala nejpozději v den výpovědi z nájmu nebytových prostor, v důsledku čehož přišla o jedinou výdělečnou činnost, o čemž žalovaní jistě věděli a namísto řešení této nepříznivé situace učinili toliko kroky vedoucí k jejich odvolání z funkce jednatelů a převodu obchodních podílů na třetí osobu. Shrnul, že žalovaní neprokázali, že by jako jednatele postupovali při odvracení hrozícího úpadku s péčí řádného hospodáře. Naopak nevykonáváním jednatelské funkce osobně, pověřením vedením Společnosti osoby nemající příslušné znalosti a neodvracením hrozícího úpadku, zásadně porušili péči řádného hospodáře, a proto sankce spočívající v založení ručení žalovaných za povinnost Společnosti je proporcionální bez ohledu na

výši hodnoty ručení.

Řízení před odvolacím soudem

Shora uvedená správná skutková zjištění soudu prvního stupně je v návaznosti na zjištění učiněná v předcházejícím průběhu řízení (srov. odůvodnění rozsudků soudu prvního stupně ze dne 1. 12. 2022 č. j. 43 Cm 32/2022-181, odvolacího soudu ze dne 14. 6. 2023 č. j. 8 Cmo 30/2023-214 a Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2024 č. j. 27 Cdo 3019/2023-257) namísto doplnit tak, že:

- Předmětem podnikání Společnosti byla mimo jiné hostinská činnost.

- Dne 13. 5. 2016 uzavřeli žalobce jako pronajímatel a Společnost jako nájemce smlouvu o nájmu nemovitostí za účelem provozování restaurace a penzionu. Dle článku 11.2 byl pronajímatel oprávněn v případě porušení smlouvy nájemcem nájem ukončit na základě písemného „odstoupení“, které nabývá účinnosti okamžikem doručení nájemci. Žalobce od této smlouvy „odstoupil“ dne 22. 1. 2018, „odstoupení“ bylo Společnosti doručeno dne 24. 1. 2018 a pronajaté prostory byly žalobci předány dne 29. 1. 2018.

- Ke dni zániku funkce žalovaných ve Společnosti byly z pohledávek, které věřitelé přihlásili do insolvenčního řízení, splatné pohledávka České správy sociálního zabezpečení ve výši 285 Kč, Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ve výši 25.078 Kč, T-Mobile Czech Republic a.s. ve výši 3.810 Kč a Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním, z.s. ve výši 5.312 Kč.

- Společnost jako úvěrovaná uzavřela s Československou obchodní bankou a.s. jako úvěrující ve dnech 2. 5. 2017 a 28. 7. 2017 smlouvy o úvěrech, které byly úvěrující zesplatněny ke dni 25. 4. 2018, resp. druhá smlouva ke dni 30. 4. 2018.

- Pohledávka žalobce vůči Společnosti přiznaná mu platebním rozkazem Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10, který nabyl právní moci dne 10. 11. 2018, sestávala z:

- a) poplatků za telefon, internet a kabelové služby za období říjen 2017 až leden 2018, a to ve výši 2.720,75 Kč splatných 20. 11. 2017, ve výši 2.747,64 Kč splatných dne 8. 12. 2017, ve výši 2.732,70 Kč splatných dne 25. 1. 2018 a ve výši 2.738,68 Kč splatných dne 28. 2. 2018,
- b) nájemného za leden 2018 ve výši 72.600 Kč splatného dne 10. 1. 2018,
- c) částky 23.185,21 Kč jako zbytku vyúčtování provozních nákladů dle faktury ze dne 19. 3. 2018 splatné dne 31. 3. 2018, na jejíž částečnou úhradu žalobce započítal Společností složenou kauci ve výši 60.000 Kč,
- d) částky 55.000 Kč jako smluvní pokuty ve výši 1.000 Kč denně za opožděné úhrady plateb měsíčního nájemného v období od 7/2016 do 12/2017,
- e) částky 36.691,40 Kč jako přiznané náhrady nákladů rozkazního řízení.

V řízení bylo prokázáno, že Společnost se do stavu hrozícího úpadku dostala nejpozději ukončením nájemní smlouvy, tj. 24. 1. 2018. Zánikem možnosti provozovat pronajatou restauraci a penzion přišla Společnost o jediný zdroj příjmů z podnikání, a to za stavu, že neměla žádný majetek či pohledávky (viz též zjištění z insolvenčního řízení o nulové hodnotě majetkové podstaty či tvrzení A. Š. o nulových zásobách a předání vybavení restaurace a penzionu žalobci) a naopak měla závazky.

Část závazků Společnosti přitom již byla po splatnosti (viz do insolvenčního řízení přihlášené pohledávky České správy sociálního zabezpečení ve výši 285 Kč, Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ve výši 25.078 Kč, T-Mobile Czech Republic a.s. ve výši 3.810 Kč a Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním, z.s. ve výši 5.312 Kč), další měly být průběžně spláceny (přínejmenším závazky z úvěrových smluv vůči Československé obchodní bance a. s.) a

dále, jak uvedla i žalovaná 1., zde byl dluh ve výši 70.000 Kč vůči žalobci na nájemném a také dluh za internet a kabelovou televizi.

Na těchto poměrech nic nemění ani kauce 60.000 Kč složená dříve Společností vůči žalobci v souvislosti s nájemní smlouvou; ostatně tato kauce byla posléze žalobcem započtena vůči jeho dalším pohledávkám za Společností.

Lze shrnout, že Společnost ke dni 24. 1. 2018 ztratila možnost dosahovat příjmy z podnikání, neměla žádný majetek a naopak měla závazky, na základě čehož bylo možno důvodně předpokládat, že nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků. Tento stav byl zjištěn bez jakýchkoliv pochybností, a proto nebyl žádný důvod pro zkoumání hospodaření Společnosti znalcem či zabývat se názory svědka JV (ostatně tento svědek nevěděl, zda měla Společnost závazky po splatnosti, a především jeho úvahy o kondici Společnosti na konci roku 2017 nevycházely ze zániku možnosti Společnosti provozovat dosavadní podnikání v důsledku ukončení nájemní smlouvy). O hrozícím úpadku Společnosti žalovaní věděli, resp. museli vědět, neboť důsledky zániku nájemní smlouvy, jakož i nemajetnost a zadluženost Společnosti, jim musely být známy.

Z hlediska založení ručení dle ust. § 68 z. o. k. je rozhodující, zda žalovaní jako jednatelé Společnosti učinili za účelem odvrácení hrozícího úpadku vše potřebné a rozumně předpokladatelné, a proto není významné, zda v době předcházející hrozícímu úpadku pověřili vedením Společnosti svoji matku či zda tato měla odpovídající schopnosti. Pro odvrácení hrozícího úpadku Společnosti žalovaní jako jednatelé neučinili vůbec nic. Jejich jedinou reakcí na hrozící úpadek bylo odvolání sebe samých z funkce jednatelů (žalovaní byli jedinými společníky), přičemž smyslem tohoto kroku rozhodně nebylo jmenování osoby, jejímž úkolem by bylo odvrátit hrozící úpadek. Důvodem odvolání se z funkce jednatelů byla vůle žalovaných odejít ze Společnosti, což je zjevné z jejich současně realizovaného rozhodnutí prodat obchodní podíly třetí osobě.

Založení ručení tehdejších jednatelů za závazky Společnosti vůči žalobci, které mají základ ve smlouvě o nájmu nebytových prostor, jež byla uzavřena a jejíž účinnost skončila v průběhu jejich funkčního období, je odpovídající zásadnímu pochybení žalovaných, kteří pro odvrácení hrozícího úpadku nic neučinili. Jak v této věci již poukázal Nejvyšší soud, žalovaní se měli např. snažit o obnovení provozu v jiných prostorách, zajistit krizového manažera či alespoň řešit s věřiteli jejich pohledávky. Oproti tomu žalovaní ze Společnosti pouze „utekli“.

Odvolací soud, shodně se soudem prvního stupně, uzavírá, že ve věci byly splněny všechny předpoklady pro založení ručení rozhodnutím soudu dle ust. § 68 odst. 1 z. o. k., tedy insolvenční soud rozhodl o úpadku Společnosti, během funkčního období žalovaných jako jednatelů se Společnost ocitla ve stavu hrozícího úpadku, žalovaní o tomto stavu museli vědět a v rozporu s péčí řádného hospodáře nic neučinili pro jeho odvrácení, přičemž založení sankčního ručení za závazek Společnosti ze smlouvy o pronájmu nebytových prostor je proporcionální k významu a závažnosti pochybení členů statutárního orgánu. Vzhledem k uvedenému odvolací soud dle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil věcně správné rozhodnutí soudu prvního stupně o založení ručení žalovaných, jakož i rovněž správné rozhodnutí o nákladech řízení.

JUDr. Vladimír Janošek,
advokát

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Aviatica, U Trezorky 921/2
158 00 Praha 5

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Hodnoticí dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitrází](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)